

1. OGÓLNY OPIS PRZEDMIOTU

1	Nazwa modułu	Moduł zajęć podstawowych
2	Nazwa przedmiotu	Patologia
3	Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
4	Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
5	Forma studiów	Studia stacjonarne
6	Profil studiów	Praktyczny
7	Rok studiów	Pierwszy
8	Semestr przedmiotu	Drugi
9	Jednostka prowadząca kierunek studiów	Instytut Nauk o Zdrowiu
10	Liczba punktów ECTS	3
11	Sposób zaliczenia:	Egzamin
12	Imię i nazwisko nauczyciela (li) akademickiego (ich), stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	Prof. dr hab. med. Przemysław Majewski pmajewski2902@gmail.com lub p.majewski@ans-gniezno.edu.pl
13	Imię i nazwisko koordynatora(ów) przedmiotu, stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	Prof. dr hab. med. Przemysław Majewski pmajewski2902@gmail.com lub p.majewski@ans-gniezno.edu.pl
14	Język wykładowy	Polski
15	Tryb prowadzenia zajęć	Stacjonarny
16	Sposób prowadzenia zajęć	Synchroniczny
17	Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami	Platforma Microsoft Teams/Platforma Moodle
15	Przedmioty wprowadzające	Anatomia prawidłowa, Fizjologia.
16	Wymagania wstępne	1. W zakresie wiedzy: - Znajomość podstawowych pojęć z zakresu anatomii prawidłowej i fizjologii człowieka. 2. W zakresie umiejętności: - Student potrafi posługiwać się mianownictwem anatomicznym i fizjologicznym, zna topografię narządów, - Umiejętność zdobywania wiedzy i umiejętności w oparciu o realizację programu dydaktycznego i literatury przedmiotu.
17	Cele przedmiotu:	
C1	Opanowanie wiedzy o przyczynach, mechanizmach i zmianach morfologicznych w chorobie i cierpieniu.	

C2	Zrozumienie strukturalnych i czynnościowych zmian w komórkach, tkankach i narządach jako miejscu chorobowego procesu.	
C3	Poznanie technik morfologicznych, technik immunologicznych i molekularnych, które pozwalają wyjaśnić, dlaczego i w jaki sposób objawy, które wystąpiły u chorego składają się na całościowy obraz choroby.	
18	Forma zajęć, liczba godzin wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego, liczba godzin nakładu pracy studenta	
	Forma zajęć	Liczba godzin
	1. Wykład	40 godzin
	2. Ćwiczenia	25 godzin
	3. Symulacje	0 godzin
	4. Zajęcia praktyczne	0 godzin
	5. Praktyka zawodowa	0 godzin
	6. Samokształcenie	10 godzin
	Suma godzin	75 godzin
lp.	Całkowity nakład pracy studenta	
1.	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi:	Godzinowe obciążenie studenta
	Wykłady	
	Ćwiczenia	
	Symulacje	
	Zajęcia praktyczne	
	Praktyka zawodowa	
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 65 godzin, co odpowiada 2,5 punktom ECTS.	
2	Bilans nakładu pracy studenta: 1. Samodzielne przygotowanie do zajęć, egzaminu końcowego z przedmiotu 2. Samodzielne przygotowanie pracy zaliczeniowej z samokształcenia. Łączny nakład pracy studenta wynosi 15 godzin, co odpowiada 0,5 punktowi ECTS.	15 godzin
3	Łączny nakład pracy studenta (pozycja 2)	80 godzin
4	Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS
5	Liczba punktów ECTS, którą student musi osiągnąć w ramach zajęć o charakterze praktycznym w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych, projektowych	0 ECTS
Efekty uczenia się - wiedza	A.W6.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu.
	A.W7.	Zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu

		moczowo-płciowego i układu nerwowego.
	A.W8.	Zna i rozumie czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.
	A.W16.	Zna i rozumie wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące.
Efekty uczenia się umiejętności	A.U1.	Potrafi posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego.
	A.U2.	Potrafi łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych.
	A.U3.	Potrafi szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych.
Efekty uczenia się – kompetencje społeczne	4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.
	5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
	7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

1. TREŚCI PROGRAMOWE ODNIESIONE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ			
Forma zajęć	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się	liczba godzin
Forma:			
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (wykłady)			
W1.	Zaburzenia w krążeniu: zjawiska chorobowe związane z upośledzeniem funkcjonowania naczyń krwionośnych, chłonnych, serca i płynów, które znajdują się w sercu, naczyniach, przestrzeniach pozakomórkowych i w komórkach. Zmiany wsteczne: zaniki, zwyrodnienia, martwice, odniesienie do podstawowych torów metabolicznych. Zmiany postępowe: przerost i rozrost. Zapalenia: reakcje na czynniki zapaleniotwórcze naczyniowe, komórkowe i humoralne oraz składowe nacieku zapalnego.	A.W6., A.W8., A.W16., A.U2., A.U3.	40 godzin
W2.	Nowotwory: podstawy klasyfikacji nowotworów i ich mianownictwo, główne mechanizmy nowotworzenia, sposoby szerzenia się nowotworów, czynniki ryzyka dla głównych grup nowotworów, wpływ choroby nowotworowej na ustrój chorego oraz ustroju chorego na biologię nowotworu.	A.W6., A.W8., A.W16., A.U2., A.U3.	
W3.	Choroby serca i choroby naczyń krwionośnych: miażdżyca – definicja, patomechanizmy, formy morfologiczne, powikłania. Choroby serca: niewydolność krążenia prawokomorowa i lewokomorowa, choroba niedokrwienna mięśnia sercowego, kardiomiopatie i zapalenia.	A.W6., A.W7., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	
W4.	Choroby płuc: rozedma, zapalenia płuc, gruźlica, pylice - definicje, podziały, patomechanizm, postaci morfologiczne, przykłady, powikłania. Nowotwory łagodne i złośliwe płuc.	A.W6., A.W7., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	

W5.	Choroby przewodu pokarmowego: zapalenia przełyku, przełyk Barretta'a, zapalenia żołądka, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, zespoły złego wchłaniania, idiopatyczne zapalenia jelit. Nowotwory łagodne i złośliwe i zmiany rzekomo nowotworowe przewodu pokarmowego.	A.W6., A.W7., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	
W6.	Choroby gruczołów wydzielania wewnętrznego: choroby nienowotworowe przysadki, tarczycy, przytarczyc, nadnerczy i części wewnątrzwydzielniczej trzustki (zespoły kliniczno patomorfologiczne, które im towarzyszą). Choroby nowotworowe gruczołów wydzielania wewnętrznego.	A.W6., A.W7., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	
W7.	Choroby skóry: łagodne i złośliwe rozrosty nabłonkowe, znamiona barwnikowe i czerniak. Choroby rozrostowe nienowotworowe i nowotworowe układu krwiotwórczego i limfatycznego: przykłady, patomechanizm, postacie morfologiczne, powikłania.	A.W6., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	
W8.	Choroby wątroby i dróg żółciowych: stłuszczenie i martwica wątroby, zapalenia wątroby, kamica żółciowa i choroba nowotworowa wątroby i dróg żółciowych. Choroby nowotworowe i nienowotworowe egzokrynnej trzustki. Niedokrwistość – definicje, przykłady, patomechanizm, powikłania. Skazy krwotoczne – definicje, przykłady, patomechanizm, powikłania.	A.W6., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (ćwiczenia)			
Ćw.1.	Choroby naczyń: Zakrzepica. Etapy powstawania blaszki miażdżycowej, stwardnienie tętnic Moenckeberga, udary mózgu, zawał serca. Guzkowe zapalenie tętnic. Naczyniaki krwionośne i limfatyczne. Ziarniniak naczyński. Zaburzenia w zakresie krwiotworzenia i przemiany hemoglobiny: hematopoeza pozaszpikowa, niedokrwistości hemolityczne, retikulocytoza. Żelazica wątroby. Zaburzenia w zakresie krwinek białych: białaczki, chłoniaki, histiocytozy, aplazja szpiku. Typy choroby Hodgkina, chłoniaki przewodu pokarmowego.	A.W6., A.W7., A.U1., A.U2.	25 godzin
Ćw.2.	Choroby serca: niewydolność lewo- i prawo-komorowa serca. Zawał mięśnia serca. Gorączka reumatyczna, zapalenia wsierdzia, nadciśnienie, kardiomiopatie. Choroby płuc: rozedma, przewlekłe zapalenie oskrzeli, astma oskrzelowa, typy zapalenia płuc, ostra niewydolność oddychania dorosłych, pylice. Zespół płucno-sercowy. Nowotwory. Choroby górnego odcinka układu oddechowego.	A.W6., A.W7., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	
Ćw.3.	Choroby układu nerwowego: udary, zakażenia i nowotwory ośrodkowego układu nerwowego. Choroby układu pokarmowego: choroba wrzodowa, zapalenie wyrostka robaczkowego, rak przełyku i żołądka, polipy nowotworowe i nienowotworowe, rak okrężnicy. Choroby wątroby i dróg żółciowych: zapalenia wątroby (marskość), nowotwory wątroby. Choroby trzustki: zapalenia trzustki, martwica Balsewskiego.	A.W6., A.W7., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	
Ćw.4.	Choroby układu dokrewnego: zespół Waterhouse-Friederichsena, zapalenia tarczycy, nowotwory tarczycy, nowotwory przysadki, zespół pustego siodła tureckiego. Choroby nadnerczy. Choroby nerek: odmiedniczkowe zapalenie nerek, kłębuszkowe zapalenia	A.W6., A.W7., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	

	nerek, nadciśnienie w chorobach nerek. Nerki w skrobiawicy. Cukrzyca i powikłania. Nowotwory układu moczowego.		
Ćw.5.	Choroby żeńskiego układu rozrodczego: ciąża pozamaciczna, endometrioza, nowotwory macicy, nowotwory jajnika, zaśniad groniasty, kosmówczak. Choroby gruczołu piersiowego: zmiany włóknisto-torbielowate, rak piersi. Choroby męskiego układu rozrodczego: zapalenia jąder, łagodny rozrost prostaty, rak prostaty. Nowotwory jąder (germinalne). Choroby skóry: znamiona, czerniak złośliwy, nabłonkowe zmiany nowotworowe i nowotworopodobne.	A.W6., A.W7., A.W8., A.W16., A.U1., A.U2., A.U3.	
Tematy realizowane w ramach formy zajęć (samokształcenie)			
S	<p>Student ma możliwość wyboru do opracowania w formie pracy jednego z pięciu tematów z listy przygotowanej przez nauczyciela prowadzącego zajęcia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Patologia ostrej i przewlekłej niewydolności nerek. 2. Patologia zapaleń wątroby. 3. Patologia udarów niedokrwiennych i krwotocznych ośrodkowego układu nerwowego. 4. Patologia chorób nowotworowych szyjki i trzonu macicy. 5. Patologia choroby nowotworowej gruczołu piersiowego. <p>Student może też zaproponować temat do opracowania zgodny z własnymi zainteresowaniami z dziedziny patologii.</p>	A.W7., A.W8., A.U1., A.U2.	10 godzin

Właściwy skrót do odpowiedniej formy zajęć np. W – wykład, ZP=zajęcia praktyczne itd.

2. Literatura	
Literatura podstawowa	1.Kruś S.: Patologia. Podręcznik dla licencjackich studiów medycznych. Warszawa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL., 2003.
Literatura uzupełniająca	1.Domagała W., Chosia M., Urańska E.: Podstawy Patologii. Warszawa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. 2010. 2.Kumar V., Abbas A.K., Aster J.C.: Robbins Patologia. Wydanie 10. Redakcja Wydania Polskiego Olszewski W.T., Wrocław. Edra Urban & Partner. 2018.

3. Metody dydaktyczne	
Forma	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, opisowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych z ilustrowaniem zmian makroskopowych i mikroskopowych omawianych jednostek chorobowych
Ćwiczenie	Omówienie zagadnień z patologii ogólnej i jednostek chorobowych z patologii narządowej, na podstawie prezentacji skanowanych preparatów mikroskopowych z badań histopatologicznych i sekcyjnych

4. Metody i kryteria oceniania

Forma zajęć:

Forma zaliczenia:

Uzyskane punkty są przeliczane na oceny według następującej skali:

Procent punktów	Ocena
91-100%	Bardzo dobry
85-90%	Dobry plus
76-84%	Dobry
66-75%	Dostateczny plus
51-65%	Dostateczny
0-50%	Niedostateczny

Opis:

Ocena wykładów:

- Uczestnictwo w wykładach.
- Pisemny egzamin końcowy – pytania otwarte na Platformie Moodle - potwierdzający znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Egzamin zakończony oceną wg powyższej skali.

Ocena samokształcenia:

- Zaliczenie prac przygotowanych przez studentów, potwierdzających znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się.

Ocena ćwiczeń:

- Zaliczenie na podstawie obecności na ćwiczeniach i oceny końcowych prac zaliczeniowych potwierdzających znajomość wiedzy teoretycznej zawartej w efektach uczenia się. Ocena końcowa z ćwiczeń wystawiana jest z zastosowaniem powyższej skali ocen.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uczestnictwo w zajęciach: wykładach, ćwiczeniach oraz przygotowanie pracy w ramach samokształcenia. Na każdym wykładzie sprawdzana jest obecność a obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa w 100% i w przypadku usprawiedliwionej nieobecności na ćwiczeniach podlega odrobieniu po uprzednim uzgodnieniu z wykładowcą.

Obecność na wykładach i ćwiczeniach oraz zaliczenie z pozytywną oceną ćwiczeń i zaliczenie pracy przygotowanej przez studenta w ramach samokształcenia jest warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu końcowego z patologii. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia ćwiczeń, studentowi przysługuje prawo do poprawiania oceny u osoby prowadzącej zajęcia, we wspólnie uzgodnionym terminie.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie z pozytywną oceną ćwiczeń i zaliczenie pracy z samokształcenia oraz zdanie pisemnego egzaminu końcowego z patologii. W przypadku nie zdania egzaminu w pierwszym terminie, studentowi przysługuje prawo do zdawania egzaminu w sesji poprawkowej. W razie usprawiedliwionej nieobecności na egzaminie, obowiązują zasady regulaminu studiów w Państwowej Szkole Wyższej im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie.

	Zatwierdzenie karty opisu zajęć	
	Stanowisko Tytuł/stopień naukowy, imię nazwisko	Podpis
Opracował	Prof. dr hab. n. med. Przemysław Majewski	
Zatwierdził	Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu Dr n. med. Sylwia Gradowska – Burczyk	